

РЕШЕНИЕ

№ 26275

гр. София, 02.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **12395** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. А. М., с ЛНЧ [ЕГН] гражданин на С., срещу Решение № 11207 от 28.10.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се излагат твърдения, че решението е незаконосъобразно поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административно-производствените правила и е в противоречие с приложимия материален закон. Счита, че в решението си ДАБ не е направил обоснована връзка между твърдените от него факти и обстоятелства, характеризиращи местоживеенето му в С., в което бъде върнат и информацията да провинцията Х., която АО орган излага. Не била изяснена фактическата обстановка, липсвал задълбочен анализ на заявените от лицето обстоятелства. Анализът на обстановката в С. бил формален и не кореспондирал с личната бежанска история.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явил лично и с назначеният на жалбоподателя особен представител, адв. Д. от САК, която поддържа жалбата. Жалбоподателят лично поддържа, че в С. има гражданска война и няма сигурност. След падането на режима новата власт ще отмъщава, като това са въоръжени групировки – алауити и шиити, той като сунит не иска да участва във военни действия, не иска да воюва и да бъде привикван. Иска съдът да уважи жалбата и да постанови решение за отмяна на отказа като неоснователен и недоказан по съображения в жалбата.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрк. Г., в съдебно заседание оспорва жалбата. Моли да бъде отхвърлена жалбата и да бъде постановено решение, с което да остави решението на АО в сила като правилно и законосъобразно по мотиви подробно изложени в решението. Счита, че жалбоподателят не отговаря на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. Излага доводи, че от представените справки за мобилизация се доказва, че жалбоподателят не би трябвало да се опасява. Моли да бъде да се отхвърлена жалбата като неоснователна и недоказана.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила, подадена от лицето на 16.07.2024 г. (л. 53). Съставен е регистрационен лист (л. 51-52). В него е отразено, че молителят е с имена А. (собствено) А. (фамилно) М. (бащино), гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], обл. Х., С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – сунит, без образование, по професия – мебелист, неженен, владеещ арабски език, без отбелязване на документи за самоличност.

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л. 50).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л. 49). Кандидатът е запознат срещу подпис на 16.07.2024 г. (л. 50) с указания относно реда за подаване на международна закрила, който ще следва, за правата и задълженията на чужденците, търсещи международна закрила, както и информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 42), както и допълнение към нея (л. 41). Запознат е още срещу подпис на същата дата и с информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи закрила (л. 44). П. е и декларация за съгласие за събиране на информация (л. 46) и декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 47).

На 16.07.2024 г. до А. М. е изпратена и покана за провеждане на интервю (л. 48).

С молителя е проведено интервю на 23.07.2024 г. (л. 33-35). На него той е потвърдил данните, които е заявил при регистрацията си. Няма роднини в Европа. Напуснал С. на юни 2024 г. нелегално за Турция, където останал десет дни в [населено място]. Оттам преминал нелегално в България, с помощта на трафикант, прескачайки телено заграждение със стълба на 09.07.2024 г. С кола стигнал до С. и сам се предал на полицията. В С. не е бил арестуван, нито осъждан, нямал проблеми заради това, че е арабин, нито заради религията си. Никога не бил участвал във въоръжена групировка, нито в политическа партия и в партийни мероприятия. Напуснал С. заради влошената обща обстановка. Нямало ток, вода, храна и работа. Споделя, че искат да го вземат в казармата. Страхува се за живота си и този на моето семейство. Не би се върнал в С.. Желаете да получи международна закрила в Република България.

След съответно запитване (л. 36) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л. 17), в който се казва, че ДАНС не възражава на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка са приложени две справки (л. 19 и сл. и л. 25 и сл.), изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в С., актуални съответно към 23.08.2024 г. и 27.08.2024 г. Първата съдържа информация конкретно за района, от който е жалбоподателят – провинция Х., както и за Д., Х., Камишли, Л. и Т., а втората е обща. Ситуацията там е описана като нестабилна.

В административната преписка е налице заповед за налагане на ПАМ (л. 55), приемо-предавателен протокол (л. 56), амбулаторен лист (л. 39), формуляр за идентификация и оценка на

нуждите (л. 45), формуляр за социална консултация (л. 40), и решение за настаняване (л. 37).

Със становище от старши експерт в отдел „ПМЗ- кв. В.“ до председателя на Държавна агенция за бежанците на Министерски съвет е направено предложение на чужденеца да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут (л. 16).

С оспореното решение председателят на ДАБ МС е приел, че за А. А. М. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като самият той е заявил, че не е имал в страната си на произход проблеми, свързани с основанията в посочената норма, като молителят не бил обосновал наличието на риск за своите живот и свобода и не бил посочил никакви причини за основателно опасение от преследване, не бил дискриминиран, не сочел конкретно събитие, поради е напуснал С.. По отношение на нежеланието му да се сражава в редовете на сирийската армия, АО е приел, че съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито в настоящия случай не са констатирани морални убеждения или съображения на съвестта, които да му попречат да бъде мобилизиран.

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 от ЗУБ. Лицето не правело обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства от държавата или от недържавни субекти. На територията на цялата страна нямало въоръжен вътрешен или международен конфликт с достатъчно висока степен на опасност, така че да е налице и опасност от посегателство над живота и личността на кандидата. Липсвали предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУТ - предоставен хуманитарен статут на член от семейството. На са налице и условията за хуманитарен статут по други причини чл. 9, ал. 8 от ЗУТ.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л. 10-15).

Пред съда са представени две нови справки (л. 82-86) за ситуацията в С., актуални към 14.03.2025 г. – след падането през декември на режима на бившия президент Б. А. и бягството му от страната. В справката е посочено, че представители на бившия режим продължават да се помиряват и да уреждат отношенията си с новата власт. В страната е обявена обща амнистия. Направена е пътна карта за преход и прекратяване на конфликтите. Започнало е възстановяването на ключови съоръжения, като болници и пътища. Отчетена и необходимостта от хуманитарна помощ. Сирийският вестник Al Watari съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в центровете в осем провинции, като най-малко-20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т.. Според изчисления на ВКБООН от 6 март 2025 г., считано от 8 декември 2024 г., 303 400 сирийци са преминали обратно в С. от съседни държави. Освен това, считано от 27 ноември 2024 г. и въз основа на най-новите данни на ВКБООН и О. от 26 февруари 2025 г., 885 294 вътрешно разселени лица (ВРЛ) са се завърнали по домовете си. В страната все още е налице несигурност и въоръжени сблъсъци. На 2 март 2025 г., съгласно изявление на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформирването на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите управляващи са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024 г., което слага край на продължило над половин век управление на семейството му и на 13 години на опустошителен конфликт. Президентството обявява "сформирването на комисия

от експерти", включваща две жени, натоварена с изготвянето на "конституционната декларация, която регулира преходната фаза" в С.. Седемчленната комисия ще " внесе своите предложения пред президента", се казва в изявлението, без да се уточнява времева рамка. Съобщението от 2 март 2025 г. се основава на стремежите на сирийския народ да изгради своя държава, основана на върховенството на закона и надгражда, резултатите от конференцията, за национален диалог в С., посочват от президентството и допълват, че целта е да се подготви правната рамка, регулираща преходната фаза. Конференцията за национален диалог, проведена в края на февруари в Д., очертава пътя за новата С. .

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 25.11.2024 г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 03.12.2024 г., тоест в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Регистрационният лист е съставен в присъствието на преводач на разбираем от чужденеца език (арабски). Също с преводач от арабски, чужденецът е информиран писмено за реда, който следва производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци.

При провеждането на интервюто, търсещото закрила лице е имало възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено също с преводач от арабски. След приключването му, чужденецът е заявил, че е разбрал добре смисъла на написаното и че няма възражения по него.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е крайният извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Самият молител е заявил, че не е имал проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност, нито заради членство в религиозна или политическа организация (не членувал в такива). Допускането от страна на молителя на вероятност да бъде мобилизиран и взет запас в армията, само по себе си не представлява форма на реална заплаха от преследване. Относно възможността жалбоподателят да бъде мобилизиран с решение от 19 ноември 2020 г. на ЕС, постановено по дело № С-238/19г. с предмет преюдициално запитване от Административният съд Х., чл. 9, параграф 2, буква д/ във връзка с чл. 9, параграф 3 от Директива 2011/95 СЕС е тълкувал разпоредбата на Директива 2011/95. Съгласно тълкуваната хипотеза - по чл. 9, ал. 2, буква д) от Директива 2011/95, действията на преследване могат да приемат и формата на " д)

наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпления или на деяния, попадащи в приложното поле на основанията за експулсиране, посочени в член 12, параграф 2;" видно е, че чл. 8, ал. 5, буква д) от ЗУБ възпроизвежда идентично разпоредбата на директивата като форма на преследване. Настоящият състав следва да отбележи, че по делото липсват доказателства на жалбоподателят да са му изпращани призовки или покана за мобилизация, и съдът не кредитира изложените обстоятелства в бежанската му история. Отделно от това, с оглед изложените данни за страната в представените справки, не би следвало да се очаква със степен на сигурност масова мобилизация поради липсата на към настоящия момент на въоръжен военен конфликт в С..

По изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и жалбата в тази част следва да бъде отхвърлена.

На следващо място, настоящия състав намира, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал на предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В конкретния случай жалбоподателят е напуснал С. доброволно, а не поради опасност от някое от изброените по-горе посегателства. От актуалните справки за страната следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, особено пък от такава степен, че да може да се характеризира с безогледно насилие.

С оглед положителните данни от последните справки за страната по произход, представени в съдебно заседание по делото и това, че обстановката не разкрива такава висока степен на обществена опасност, евентуалното връщане на лицето в С. не би довело да нарушение на принципа "забрана за връщане" (non-refoulement).

От събраните по делото писмени доказателства, включително от заявеното от кандидата за закрила в проведеното интервю може да се направи извода, че същия няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. В решението е направен изводът, че за чужденеца не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ при завръщането му в С. и че искането за закрила и в частта за предоставяне на хуманитарен статут е неоснователно, което кореспондира със събраните по делото данни. Още повече, че след подаване на молбата за закрила и постановяване на обжалваното решение се касае за пълна промяна на политическата ситуация в С. и възможност за установяване на нов публичен ред и конституция, която да защитава всички малцинствени групи в страната.

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на бежански или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят излага твърдения в тази насока, бежанска или хуманитарна закрила да е била предоставена на

друг член от семейството му, поради което не са налице основанията за закрила и по чл. 8, ал. 9, съответно на чл. 9, ал. 6 от ЗУБ.

При постановяване на решението органът е изпълнил задължението си, регламентирано в чл. 75, ал. 2 от ЗУБ при произнасяне по молбата за статут да прецени всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава. Извършената преценка за липса на основания жалбоподателят да се опасява за живота или свободата си на тази територия поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, както и че не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, и че за кандидата е възможно да се завърне в С., не се опровергава от останалите събрани по делото доказателства. Налага се изводът, че при вземане на своето решение административният орган правилно е приложил закона и не е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, което да представлява основание за отмяна на обжалвания акт.

С оглед на изложеното, обосновано и законосъобразно административният орган е приел, че не са налице основанията, визирани в разпоредбите на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя А. А. М., поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. М., с ЛНЧ [ЕГН] гражданин на С., срещу Решение № 11207 от 28.10.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: